

Motion till föreningsstämman för Biosfärområde Östra Vätterbranterna 2025

Möjlighet till nystart med gräsrotsperspektiv

Innehållsförteckning

Motion: Bakgrund och yrkanden.....	1
BAKGRUND.....	1
ETT VÄGSKÄL.....	2
DAGS ATT GÅ VIDARE.....	4
YRKANDEN.....	5
Bilaga 1: Förslag till stadgar för den ideella föreningen Biosfärområde Östra Vätterbranterna.....	6
Bilaga 2: Skiss till organisation.....	13
Bilaga 3: Vision för Biosfärområde östra vätterbranterna 2030.....	15

Motion: Bakgrund och yrkanden

BAKGRUND

Vi är nog många som oroas över utvecklingen i världen. För första gången på flera decennier är [demokratin i världen på tillbakagång](#). Auktoritära krafter har nu övertag i såväl öst som väst. Fasansfulla krig rasar här i Europa, men också i Mellanöstern och i Afrika. Mitt i allt detta står vi inför flera planetära kriser, som accelererande artutdöende och klimatförändringar.

Sällan har behovet av lokal social resiliens – lokala samhällens förmåga att fortsätta utvecklas under förändring och påfrestning - varit mer påfallande. För att lyckas med det behöver vi aktivera lokalsamhällets gemensamma krafter. Vi behöver mer demokrati och inkludering. Mer folkrörelse och folkbildning. Vi behöver helt enkelt träna oss i lokal demokrati, samverkan och ömsesidigt lärande.

Det är svårt att tänka sig en mer passande plattform för sådan träning än [UNESCOs Man and Biosphere program \(MAB\)](#). Som biosfärområde är vårt uppdrag att vara lärområden – med biologisk mångfald och hållbar utveckling som mål – och förbättrade relationer mellan människor och deras livsmiljöer som medel.

I vårt eget biosfärområde *Östra Vätterbranterna* har vi dessutom särskilt goda förutsättningar att spela en aktiv roll på just området demokratisk samverkan. Många biosfärområden är helt kommunalt styrda av en eller flera kommuner. Inte vårt. I vårt biosfärområde samverkar olika intressen utifrån en vision om bredast möjliga representation och inkludering. Östra Vätterbranterna förvaltas av en demokratisk medlemsförening med såväl intresseorganisationer och myndighetsutövare, som enskilda representanter för lokalsamhället i styrelsen.

Denna förvaltningsform spelade dessutom roll för att vi en gång fick UNESCOs förtroende att bilda ett biosfärområde. Det var också detta – bredden av representerade sakägare (bredvid biosfärademin) - som lyftes fram i UNESCOs tioårsutvärdering 2023, som gav oss förnyat förtroende.

Unesco lyfte också fram "projekt som ökade intresset för, och kunskap om nya och traditionella metoder att bruka jord och skog på ekonomiskt lönsamma sätt,

som samtidigt stärker ekosystemtjänster och kulturlandskapets och skogens resiliens (förmåga att anpassa sig till förändringar)".

Det är detta historiska arv och förtroende från UNESCO som denna motion är avsedd att bevara och utveckla..

ETT VÄGSKÄL

Som de flesta medlemmar i föreningen känner till så har mycket av energin och kraften de senaste två åren gått åt till intern konflikthantering. Det har varit både tufft och lärorikt. Vi är fortfarande inte överens om allt. Och det ska vi inte heller vara. Men vi har lagt infekterade strider bakom oss och på såväl styrelsemöten som medlemsaktiviteter har vi återigen en respektfull, tillåtande och god stämning. Vi vill och anstränger oss för att hitta gemensamma vägar fram.

Som förening står vi inför ett vägskäl. Hur förvaltar vi framöver UNESCOs intention i MAB och vår särskilda roll i det internationella nätverket av biosfärområden? Vilka erfarenheter vill vi bevara, stödja, utveckla och sprida vidare? Har vi något att sätta emot vår tids hot mot demokrati och social stabilitet? Det menar vi, som undertecknar motionen, att vi har. Men vilken väg vi väljer framåt blir avgörande. Under styrelsens arbete med nya stadgar har två alternativa vägar framåt utkristalliserats

ALTERNATIV 1: FÖRENINGSTÄMMANS VAL ÖVERPRÖVAS OCH KOMMUNEN ARBETSLEDER KOORDINATORN (vilket denna motion yrkar avslag på)

Under biosfärområdets första tio år har kommunen finansierat koordinators tjänst. Under konfliktfasen 2023 drog kommunen in tjänsten, då koordinatör inte kunde garanteras en god arbetsmiljö. Utan koordinatör har mycket av föreningens arbete satts på paus. Nyrekryteringen ställer oss inför ett avgörande val.

Kommunen är inte längre beredd att anställa en koordinatör till biosfärområdet under rådande organisations- och förvaltningsform. Man bedömer att inflytandet över koordinators arbete är alltför begränsat för att man ska kunna ta det fulla arbetsgivaransvaret.

För att nyanställa en koordinatör med arbetsgivaransvar ställer kommunen därför två huvudsakliga krav:

Dels att grundarorganisationerna ska kunna häva medlemmarnas val av ordförande, styrelserepresentanter, samt valberedning, i de fall en majoritet (4) av

grundarorganisationerna (6 st) ogillar medlemmarnas val. Dels en skrivelse i stadgarna som ger den organisation som är arbetsgivare mandat att leda och fördela koordinators arbete. I *samråd* med men uttryckligen *inte tillsammans med* ordföranden för föreningen (kommunens svar på förfrågan från styrelsen).

Vi som ställer oss bakom denna motion tror att vart och ett av dessa tillägg till stadgarna är fel väg att gå för föreningen. Vi respekterar kommunens beslut men föredrar en annan väg framåt. Vi har en gång gått från konflikt till samverkan. Vi är på god väg att göra det igen. Men vi kan inte motverka framtida konflikter genom att göra avkall på demokratisk samverkan med lokalsamhället - då förfelar vi vårt syfte.

Vi ser huvudsakligen tre problem med detta förslag:

1. Biosfärföreningens styrelsesammansättning syftar till att ta fram strategier med bred förankring i lokalsamhället genom hänsyn till många olika intressen. Dessa strategier ska sen verkställas inte minst genom koordinators arbete. Men om styrelsen inte leder och fördelar koordinators arbete blir kopplingen mellan strategi och verkställande svag.
2. Koordinatör kan inte på egen hand verkställa styrelsens eller kommunens intentioner, utan är beroende av lokalt engagemang och ideella krafter. Vi vill alltså ha många fler aktiva och engagerade medlemmar. Med den kraftiga inskränkningen av medlemsinflytande som kommunen föreslår tror vi dock att ett sådant engagemang kan bli svårt, om inte omöjligt, att uppbåda över tid.
3. Det finns – inte minst i dessa tider – en omistlig potential i en förening som erbjuder en *demokratisk* plattform för *lokalsamhällets* utforskande av hållbar utveckling. Olika biosfärområden kan förstås utforska olika aspekter av hållbarhet. Men om själva grunden är –som i vårt fall – den lokala demokratiska samverkansformen så kan inte vägen framåt vara att backa från den demokratiska idén.

ALTERNATIV 2: EN GRÄSROTSORGANISATION DÄR FÖRENINGEN ANSTÄLLER KOORDINATORN (vilket denna motion söker bifall för)

Det finns en annan möjlig väg framåt, en som snarare förstärker lokalsamhällets inflytande och samtidigt bibehåller en tydlig koppling mellan strategi och verksamhet: Årsstämman behåller sin suveränitet och föreningen anställer koordinatör och tar det fulla arbetsgivaransvaret. Att föreningen anställer

koordinatören har även av kommunen framhållits som en möjlig väg framåt. Man är då villiga att ge föreningen ett verksamhetsbidrag.

Även detta alternativ är förstås behäftat med utmaningar. Med kommunen som arbetsgivare har vi inte bara haft koordinatörens lön finansierad. Vi har dessutom haft kontor, kollektivavtal, en utmärkt ekonomiassistent (Pia), som skött bokföring, löneutbetalning, etc.

Föreningen behöver även förse styrelsen med HR-kompetens. Minst en person som hanterar trygghets- och arbetsmiljöfrågor, samt (gemensamt med ordföranden) leder och fördelar koordinatörens arbete.

Med en mindre budget (som vi antagligen får initialt) kommer vi också få räkna med att växla upp koordinatörens ersättning till en heltidstjänst genom de projekt vi drar in, från en deltidstjänst i botten.

Dessa utmaningar är inte oöverstigliga

I **bilaga 1** finns förslag till nya, uppdaterade stadgar

I **bilaga 2** följer ett konkret förslag (inkl budget) på hur vi kan gå vidare. Förslaget inkluderar inte något bidrag från kommunen, eftersom vi inte på förhand vill fastställa storleken eller formen på ett sådant engagemang.

I **bilaga 3** beskriver vi de positiva möjligheter som vårt förslag på väg framåt medför.

DAGS ATT GÅ VIDARE

Biosfärföreningen bildades 2012 och under de första 6-7 åren växte verksamheten stadigt och kontaktnätet vidgades från grundarorganisationerna och deras medlemmar till allt bredare kretsar som kyrkor, skolor, idrotts- och hembygdsföreningar, företag och många fler men framförallt en mängd enskilda människor.

Som exempel kan vi påminna oss invigningen 2012 som samlade över 2 000 personer, på Bioblitz i Röttle samma år deltog ca 1 000 personer och föreningen tog stor plats i riksradien den dagen (upp till en miljon lyssnare i Naturmorgon). Ett flertal större projekt har också engagerat många enskilda personer; Lövsuccé, flyktingmottagandet 2015, Förvilda och vykortet till Ukraina är bara några exempel på den mångfacetterade verksamheten och kraften i bred samverkan med många deltagare. Föreningens verksamhet ansågs vara så

intressant att Unesco valde Jönköping som plats för sitt globala möte 2014 - en av fem gånger i historien som det hölls utanför Paris och det största internationella möte som hållits i Jönköping. Kort sagt, biosfärområdet utgör en utmärkt grund för marknadsföring av företag, besöksnäring och lokala varor.

Ovanstående och mycket, mycket mer har bara varit möjligt att genomföra tack vare ett stort engagemang och tusentals timmar ideellt arbete.

Snarare än att försöka riskminimera Vätterbranternas väg framåt genom att begränsa människors eventuellt destruktiva inflytande genom hängslen och livrem i stadgarna, vill vi istället försöka vinstoptimera genom att ta vara på drivkraften och kreativiteten som människor också kan erbjuda om de ges möjlighet.

YRKANDEN

Vi föreslår föreningsstämman att:

- anta bilagda förslag till nya stadgar som bibehåller föreningsstämmans suveränitet och fastställer att styrelsen arbetsleder koordinatorn
- styrelsen verkar för ökat medlemsengagemang och inflytande i syfte att stärka den interna demokratin i föreningen.
- biosfärföreningen tar arbetsgivar- och framförallt arbetsledningsansvar för koordinatorn även om detta innebär minskat stöd i form av offentlig finansiering.
- biosfärföreningen ber grundarorganisationerna att formulera avsiktsförklaringar angående sin medverkan i biosfärarbetet.

Martha Wägéus

Emma Wallin Hellsten

Bilaga 1: Förslag till stadgar för den ideella föreningen Biosfärområde Östra Vätterbranterna

Alla våra förslag till ändringar i stadgarna är markerade i gult. Förslag som tagits fram av styrelsens stadgegrupp och som motionen stödjer följs av (S). Motionärernas egna förslag följs av (M). Obs HELA stadgeförslaget är alltså motionärernas. M och S är enbart angivet för att beskriva ursprunget till ändringsförslag.

Stadgar för den ideella föreningen Biosfärområde Östra Vätterbranterna

Dessa föreningsstadgar har antagits för Biosfärområde Östra Vätterbranterna- ideell förening vid konstituerande föreningsstämma den 4 juni 2012. Inklusivt revideringar från årsmötena 21 mars 2013, 29 mars 2015, 9 april 2016, samt 26 mars 2025.

§ 1 Föreningen

Föreningens namn tillika firmabeteckning är:

Biosfärområde Östra Vätterbranterna – ideell förening. Föreningen är partipolitiskt och religiöst obunden.

§ 2 Föreningens säte

Föreningen har sitt säte i Jönköpings kommun.

§ 3 Föreningens ändamål

Föreningen ska följa Unescos strategi för biosfärområden och vara allmännyttig. (S)

Biosfärområdet Östra Vätterbranterna ska långsiktigt sträva mot att ständigt utvecklas som ett lokalt och internationellt modellområde för hållbar utveckling och att vara en förebild för bred samverkan mellan olika intressegrupper. Detta görs genom att:

- Bevara och utveckla områdets unika värden och förmedla landskapets identitet bland näringsidkare, boende och besökare.
- Stödja forskning, utbildning och praktik samt utgöra en brygga mellan vetenskapliga rön och lokal kunskap samt dess tillämpning.
- De tre dimensionerna i hållbar utveckling – den ekologiska, socio-kulturella och ekonomiska dimensionen – ges praktisk tillämpning och förankras genom olika projekt.
- Arbetet bedrivs lokalt på ett sätt som bidrar till lösningar på globala utmaningar.

· Biosfärområde Östra Vätterbranterna fungerar som en mötesplats mellan forskare och praktiker såväl som mellan myndigheter och ideella organisationer samt företag och enskilda människor.

· De tre funktionerna utveckla, bevara och stödja genomför verksamheten och forskningsresultat om hållbar landskapsförvaltning produceras och tillämpas.

§ 4 Föreningens värdegrund

Hållbar utveckling

Vår grund i arbetet med hållbar utveckling är det ekologiska systemet. Vi är alla beroende av fungerande ekosystem. Socio-kulturell och ekonomisk hållbarhet kompletterar den ekologiska och tillsammans bildar de tre dimensionerna en odelbar helhet. Vi har alla ett ansvar mot eftervärlden att förvalta och förbättra samt att utveckla innovationer och finna nya lösningar.

Samsyn kring områdets unika värden

Östra Vätterbranterna är en gemensam resurs. Vi erkänner landskapets alla värden och utvecklar kontinuerligt en samsyn på hur de kan bevaras och utvecklas.

Samverkan och demokrati

Vi främjar delaktighet i beslut och processer, mellan aktörer från olika intressesfärer, som rör landskapet lokalt och regionalt. Villkoren för samverkan är öppen redovisning av olika intressen och kunskaper samt en ömsesidig respekt för de åsikter som kan bli följden av skilda utgångspunkter.

Vi arbetar för att alla människors lika värde och rättigheter respekteras, detta oavsett till exempel ålder, kön, sexualitet, etnicitet, livsåskådning eller funktionsförmåga. Vi strävar också efter att denna mångfald representeras i föreningen och i de projekt vi väljer att stödja och initiera.

Kunskap och lärande

Föreningen ska vara en lärande organisation som värderar både traditionell kunskap och erfarenhet samt hållbara lösningar baserade på vetenskap, etik och teknik. Vi arbetar tillsammans för att utveckla lärande om hållbara visioner och som en aktör inom hållbarhetsområdet.

§ 5 Geografiskt verksamhetsområde

Föreningens verksamhetsområde omfattar socknarna Rogberga, Öggestorp, Huskvarna, Hakarp, Lekeryd, Svarttorp, Skärstad, Ölmsstad, Gränna och Visingsö i Jönköpings kommun samt Adelöv i Tranås kommun, enligt fastställd karta. Verksamhetens gränser utgör inte hinder för geografisk avgränsning av enskilda projekt eller framtida förändringar av verksamhetsområdet.

§ 6 Medlemskap

Föreningen är öppen för enskilda och juridiska personer som vill stödja biosfärområdets utveckling. Ansökan om medlemskap för organisationer görs skriftligen till föreningens styrelse.

Inbetald medlemsavgift utgör grund för enskilt medlemskap. Som medlem förväntas man dela föreningens värdegrund och följa dess stadgar.

Medlem i biosfärföreningen har rätt att under verksamhetsåret delta i sammankomster som anordnas samt erhålla information om föreningens angelägenheter. Medlem har rätt att till föreningsstämman inlämna motioner i enlighet med § 21.

§ 7 Medlemsavgift och finansiering

Beslut om årlig medlemsavgift tas vid ordinarie föreningsstämma (årsmöte) och första gången vid föreningens bildande. Avgiften ska erläggas inom sex (6) veckor efter avisering. Biosfärverksamheten kan därutöver också finansieras genom bidrag/personalinsatser. För enskilda projekt kan sökas särskild finansiering.

§ 8 Uppsägning av medlemskap

Juridisk person som vill träda ur föreningen ska meddela detta skriftligen till styrelsen. I samband med utträde ur föreningen förlorar medlemmen rätt att delta i överläggningar och beslut om föreningens angelägenheter. Enskild medlem avslutar medlemskapet när man efter påminnelse inte betalat medlemsavgiften.

§ 9 Uteslutning

Medlem som motarbetar föreningens värdegrund, verksamhet eller utveckling eller som missbrukar sitt medlemskap kan uteslutas ur föreningen av styrelsen. Den som uteslutits förlorar omedelbart sin rätt att delta i överläggningar och besluta om föreningens angelägenheter. Utesluten medlem äger rätt att hänskjuta frågan om uteslutning till föreningsstämman. Detta ska ske genom att en anmälan till styrelsen inom tre (3) månader efter det att meddelande om uteslutning avsänts till medlemmen.

§ 10 Styrelsen

När föreningsstämman inte är samlad är styrelsen beslutande organ och ansvarar för föreningens angelägenheter. Styrelsen består av nio (9) till tretton (13) ledamöter. Föreningens sju (7) grundare, Jönköpings kommun, Länsstyrelsen i Jönköpings län, Skogsstyrelsen, Lantbrukarnas Riksförbund LRF, Södra skogsägarna, Världsnaturfonden WWF samt Naturskyddsföreningen genom Gränna Skogsgrupp utser inom respektive organisation en (1) ordinarie ledamot och en (1) ersättare. Vid förfall inträder ersättare. Avgår ledamot före mandattidens utgång inträder ersättare i dennes ställe till och med nästa årsmöte.

Grundarorganisationerna kan välja att vara aktiva i föreningen och ta ansvar för verksamhet och beslut, eller att enbart följa verksamheten. I det senare fallet har de rätt att närvara och yttra sig, men ej delta i beslut (observatörsstatus). Om grundarorganisation väljer att ha observatörsstatus skall detta meddelas i samband med föreningsstämman och gälla för kommande verksamhetsår (M).

Övriga ledamöter väljs på personligt mandat. För dessa väljs två suppleanter, en förste suppleant och en andre suppleant. Suppleanter som inte tjänstgör som ledamot får delta i styrelsemötet men ej i besluten. I styrelsen bör dessutom ingå representanter för forskning/utbildning respektive näringsliv.

Styrelseledamot ska vara medlem i föreningen (S). Ledamöterna väljs på två (2) år med växlande mandattid. Ordförande för föreningen väljs på föreningsstämman för ett (1) år. I övrigt konstituerar styrelsen sig själv och organiserar föreningens arbete. Det ska vara möjligt att knyta adjungerade ledamöter till styrelsen samt tillskapa utskott och rådgivande organ liksom olika arbetsgrupper av både permanent och tillfällig art. Styrelsen får delegera beslutsfunktioner och arbetsuppgifter till koordinatören samt till de olika grupperna.

Ordföranden

Ordföranden representerar och verkar för föreningen som helhet och inte för någon organisation eller särintresse. (S) Ordföranden kallar till styrelsemöte.

Styrelseledamöter

Styrelseledamöter verkar för genomförande av UNESCOs strategi för biosfärområden.
Styrelseledamöter verkar för hela föreningen, men delar med sig av sina perspektiv, erfarenheter och intressen (S bearbetat av M). Styrelsemöte ska hållas minst fem (5) gånger per år. Protokoll ska föras vid samtliga styrelsemöten. Styrelsen är beslutsför när minst hälften av ledamöterna är närvarande. Adjungerade ledamöter får delta i förhandlingarna men inte i besluten. Vid beslut eftersträvas i första hand konsensus, men när det inte kan uppnås fattas beslut med enkel majoritet (M). ~~Styrelsens beslut fattas med enkel majoritet.~~ Vid lika röstetal gäller den uppfattning som ordföranden företräder, utom vid personval då frågan avgörs genom lottning.

§11 Koordinator

Styrelsen ska tillsätta en verksamhetsledare för den löpande samordningen av biosfärbetet. I enlighet med gängse biosfärnomenklatur benämns denne koordinator. Arbetsgivaransvaret för koordinatören kan läggas på föreningen eller (M) någon av de organisationer som ingår i föreningen.

Föreningens ordförande arbetsleder koordinatören. Om en annan organisation än föreningen har arbetsgivaransvaret sker arbetsledning i samråd med denna.(M)

Koordinatorns uppdrag är att arbeta för föreningens bästa, genomföra uppställda mål och styrelsebeslut. Koordinator ska i samråd med ordföranden bereda ärenden inför styrelsemöten och handha löpande ärenden. Det ska vara möjligt att knyta styrelseledamöter till beredningsarbetet. Koordinator rapporterar till styrelsen (S).

§ 12 Firmatecknare

Föreningens firma tecknas av de personer som styrelsen utser.

§ 13 Årsredovisning

I årsredovisningen ingår förvaltningsberättelse, resultaträkning och balansräkning. Årsredovisningen ska lämnas till revisorerna senast sex veckor före årsstämman.

~~Årsrevisionen ska vara verkställd och berättelse däröver inlämnad till styrelsen senast två veckor före ordinarie föreningsstämma (årsmöte).~~

§ 14 Räkenskapsår

Föreningens räkenskapsår är 1 januari – 31 december.

§ 15 Revisorer

Styrelsens förvaltning och föreningens räkenskaper ska granskas av de revisorer som utses av föreningsstämman. Föreningen ska ha två (2) revisorer samt en (1) ersättare. Samtliga väljs på ett (1) år. Minst en (1) av revisorerna ska vara auktoriserad.

§ 16 Revision

Årsrevisionen ska vara verkställd och berättelse däröver inlämnad till styrelsen senast **två (2) veckor** före ordinarie föreningsstämma (årsmöte).

§ 17 Föreningsstämma

Föreningsstämman är föreningens högsta beslutande organ. Ordinarie föreningsstämma (årsmöte) hålls årligen före april månads utgång. Föreningsstämman öppnas av styrelsens ordförande och vid förfall för denna av den som styrelsen utsett.

Omröstning sker öppet. Sluten omröstning ska äga rum om någon begär detta. Beslut fattas, såvida dessa stadgar ej föreskriver annat, med enkel majoritet. Vid lika röstetal gäller den mening som ordföranden biträder, utom vid personval, då avgörandet sker genom lottning (S och M).

Ledamot av styrelsen får inte delta i beslut om ansvarsfrihet för förvaltningsåtgärd för vilken denne är ansvarig, inte heller vid val av revisor (S).

Föreningsstämman är beslutsmässig med det antal röstberättigade som är närvarande vid mötet. Vid stämman har varje närvarande medlem **som erlagt medlemsavgift senast en månad före årsmötet** en (1) röst. **Medlem som erlagt avgift föregående verksamhetsår blir röstberättigad om medlemskapet förnyas senast en vecka efter att kallelse till årsstämma delgetts (M).**

Vid ordinarie föreningsstämma (årsmöte) ska följande ärenden behandlas:

Val av ordförande för föreningsstämman

Meddelande av styrelsens val av sekreterare för föreningsstämman

Fastställande av röstlängd vid behov

Val av två personer att jämte ordföranden justerar protokollet. Justeringspersonerna är tillika rösträknare ~~vid öppen omröstning~~

Fråga om stämman utlysts i behörig ordning

Styrelsens årsredovisning för det senaste verksamhetsåret

Revisorernas berättelse

Beslut om fastställande av resultaträkning och balansräkning

Beslut om ansvarsfrihet för styrelsen

Beslut om eventuell ersättning till styrelseledamöter och revisorer

Beslut om årlig medlemsavgift

Beslut om antal styrelseledamöter

Presentation av organisationernas utsedda representanter i styrelsen

Val av övriga ledamöter i föreningens styrelse

Val av ordförande för föreningen

Val av revisorer och revisorssuppleant

Val av valberedning jämte sammankallande

Ärenden som styrelsen eller medlem har hänskjutit till föreningsstämman

Övriga ärenden

Mötets avslutande

§ 18 Valberedning

Valberedningen ska bestå av tre (3) till fem (5) ledamöter med ersättare. Valberedningen sammanträder när sammankallande finner det erforderligt eller om minst två (2 (M)) ledamöter så begär (S).

Valberedningen ska följa den av föreningsstämman fastställda arbetsordningen (S)

§ 19 Kallelse

Kallelse till föreningsstämma ska ske genom meddelande till varje medlem. Kallelse ska ske senast två (2) veckor före ordinarie föreningsstämma (årsmöte). I kallelsen anges de ärenden som ska behandlas på stämman. Datum för föreningsstämman ska aviseras senast sex (6) veckor innan stämman.

§ 20 Extra föreningsstämma

Extra föreningsstämma ska utlysas om styrelsen så beslutar, om minst en revisor begär det eller om minst en tredjedel (1/3) av medlemmarna så önskar. Kallelse till extra föreningsstämma ska ske senast två (2) veckor före mötet.

§ 21 Motioner

Ärende som medlem önskar hänskjuta till ordinarie föreningsstämma (årsmöte) ska anmälas skriftligen till styrelsen senast fyra (4) veckor innan mötet.

§ 22 Upplösning av föreningen

Föreningen kan upplösas av två (2) på varandra följande föreningsstämmor varav en (1) ska vara ordinarie årsmöte. Två tredjedels (2/3) majoritet (kvalificerad majoritet) för beslutet ska föreligga. Vid föreningens upplösning ska tillgångarna överlämnas till förening eller föreningar som arbetar för bygdens utveckling inom biosfärområdet.

§ 23 Stadgeändring

Förslag till ändring av stadgarna får ges av såväl medlem som styrelsen, med samma tidsramar som för motioner (S).

Beslut om att ändra stadgarna fattas av enig ordinarie föreningsstämma eller av två (2) på varandra följande föreningsstämmor varav en (1) ska vara ordinarie årsmöte. Två tredjedels (2/3) majoritet (kvalificerad majoritet) krävs för att beslutet ska föreligga i det senare fallet.

Bilaga 2: Skiss till organisation

Vi tänker oss en demokratisk medlemsorganisation, en folkrörelse för utforskande och lärande om hållbar utveckling. Organisationen drivs av enskilda människor, föreningar, företag, som vill bidra aktivt till att ta fram framtidens lösningar på dagens problem. Offentliga organisationer (myndigheter och kommuner) kan också bidra aktivt om de finner det förenligt med sitt uppdrag. De kan också inta en samverkande observatörsroll och dra nytta av de resultat som föreningens arbete levererar.

Utan andra pengar än medlemsavgifter och Naturvårdsverkets bidrag (450 000 kr) blir naturligtvis verksamheten till att börja med ganska begränsad. Men det räcker till lokal, administration, en koordinator på deltid och medlemsaktiviteter. Föreningen har även ett eget kapital på cirka 1,2 miljoner kr som rätt investerat kan användas till att växla upp verksamheten. Det behövs dessutom en styrelse utan "passagerare", det vill säga, där alla är mer eller mindre aktiva.

Det första omtaget denna gräsrotsorganisation måste göra är att sprida information om Biosfärområdet och engagera fler medlemmar. Det gör vi bland annat genom medlemsaktiviteter.

En aktiv styrelse arbetsleder och stöttar koordinatören, och en av styrelseledamöterna är HR-ansvarig (vi har kandidater som är villiga att åta sig uppgiften i ett första skede).

Om koordinatören är anställd, har styrelsen arbetsgivaransvaret. Då behövs också en arbetsgivarförsäkring.

PRELIMINÄR BUDGET (EXKLUSIVE EVENTUELLT BIDRAG FRÅN KOMMUNEN)

Intäkter

Naturvårdsverket 450 000

Medlemsavgifter 30 000

Summa 480 000

Kostnader

Lokalhyra (kontorsplats) 48 000

Arbetsgivarförsäkring 10 000

Ekonomiadm 30 000

Övr adm, medlemsakt.	42 000
Koordinator, halvtid*	350 000
Summa	480 000

* beräknat utifrån en lön på 40 000 (heltid) inkl.tjänstepension trygghersförsäkring etc. Initiala investeringar i koordinators arbetsverktyg (dator, telefon etc) finansieras av föreningens egna kapital.

Detta är basorganisationen. Utöver det kommer projekt som finansieras externt, till exempel en fortsättning på Eksuccé, Jord till bord, m.m.

Bilaga 3: Vision för Biosfärområde östra vätterbranterna 2030

- *På årsmötet 2025 beslutade vi att göra mindre förändringar av stadgarna för att framhäva föreningens självständighet.*
- *Vi anställde en ny koordinator på deltid men kunde snart växla upp genom externfinansierade projekt (som Eksuccé 3.0, Jord till bord etc, och stöd från andra aktörer (Leader, Region Jönköping).*
- *Koordinatorn flyttade in i nya lokaler vilket gav föreningen en tydligare profil som självständig organisation, större tillgänglighet och placering i eller intill biosfärområdet.*
- *Genom att sitta närmare invånarna lyckades vi hitta ytterligare synergier mellan biosfärområdets verksamhet och andra aktörers pågående arbete för social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet.*
- *Placeringen av kontoret gav oss också ett tydligare fönster utåt och gjorde det möjligt att nå fler och en större bredd av människor (inte minst vad gäller ålder- och bakgrund).*
- *Mycket tack vare ideella krafter och nya medlemmars önskemål lyckades vi väcka nytt liv i – samt bredda – biosfärakademins verksamhet. Biosfärakademien har idag ett brett utbud av kurser och workshop format av och för medlemmar; innehållet spänner mellan övergripande frågor om hållbarhet i tre dimensioner (biosfärambassadörsutbildning) till praktiska kurser. Målgrupperna är såväl enskilda individer som olika typer av företag. Att få ta del av dessa (och även att få hålla kurser med biosfärområdet som avsändare) har varit en avgörande anledning till att föreningens medlemsantal stadigt växer.*
- *En annan bidragande orsak till det växande medlemsantalet är föreningens plattform för delningsekonomi som ger medlemmar möjlighet att låna allt från verktyg och maskiner till fritids- och idrottsutrustning.*
- *Med en organisationsform som ger mer inflytande för lokalsamhället lyckades vi med att göra Förvilda till ett begrepp som gett trädgårdsstaden Huskvarna en ny hållbarhetsprofil och dessutom en blommande och surrande karaktär åt lokalsamhällena runt om i Vätterbranterna.*
- *Genom att ta fasta på erhållen kunskap och erfarenheter från de första tio åren som biosfärområde (Landskap i balans) har vi gått vidare med projekt som visar hur det går att förena de tre hållbarhetsdimensionerna och skapa win-win-win-lösningar. Exempelvis besöker många Vätterbranterna för att studera hur vi ställde om skogsbruket till ett förändrat klimat, på ett sätt som samtidigt bidrar till att bromsa klimatförändringarna.*

- Föreningens långvariga och fokuserade arbete med det biologiska kulturarvet (naturbetesmarker, hamling, eklandskapet) har gett utdelning i varumärke för naturbeteskött och utveckling av besöksnäring (kunskapsturism). Det levande småbrutna landskapet har blivit en betydelsefull dragningskraft för både boende och besökare.
- Föreningen identifierar och arbetar med den historiska dimensionen i landskapet för att fler ska förstå de processer som skapat det landskap vi ser som unikt.
- Omställningsarbetet och de många nya verksamheter som vuxit fram har gett destination Jönköping och Smålands turism möjlighet att på allvar lansera biosfärområdet som en intressant destination.
- Vårt spjutspetsområde - att utifrån kvantifierade ekologiskt hållbara mål ([BRIFUNK](#)) utveckla affärsverksamhet och win-win-lösningar -fortsätter att rona stor uppmärksamhet såväl i Sverige som internationellt. Vi får ofta besök av forskare och andra intresserade som besöker oss för att studera metod och praktik på plats.
- Vi deltar även själva aktivt i det internationella nätverket av biosfärområden för att erhålla och sprida värdefull kunskap. Detta utbyte har inte minst inneburit intressanta tvärvetenskapliga utbyten för Jönköping University.
- Föreningen ger numera ut en årsbok där genomförda projekt presenteras och individuella insatser och initiativ lyfts fram. En förkortad version på engelska sprids ut till världens biosfärområden.
- Biosfärföreningen har blivit den självklara platsen för invånare och lokala företag som är intresserade av och vill bidra till hållbar utveckling. 2030 firar föreningen att vi nått målet 2000 enskilda medlemmar och 200 företagsmedlemmar.
- Med det stora intresset för föreningens verksamhet har medlemsavgifterna kunnat dubblas och utgör idag en betydande intäktspost i biosfärområdets verksamhet.
- I och med den uppväxlade verksamheten är det många aktörer som vill medfinansiera och sponsra vår verksamhet. Det gör att vi idag har råd med flera heltidsanställda, som tillsammans koordinerar såväl finansierade projekt som ideell verksamhet i föreningens regi.